

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
ГЕОГРАФИЈЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

Београд, 2018.

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред вама је тест знања из географије за 8. разред. На крају сваког питања (број у загради) уписан је број могућих бодова којима се вреднују одговори.

На текстуална питања одговор је потребно написати читко, без прецртавања, обавезно хемијском оловком. Поједини задаци садрже вишеструки избор. Потребно је пронаћи тачан или тачне одговоре и заокружити слова које се налазе испред њих. Ако заокружите више одговора од траженог броја, задатак се неће признати. Код задатака типа допуњавања, захтев је дат у облику непотпуног исказа. Потребно је допунити или завршити реченице да би исказ био тачан и јасан. Код неких питања задаци су дати у две колоне. Ваш задатак је да повежете, тј. "спарите" податке из колоне, тако што ћете читко уписивати слова из једне колоне на линије које се налазе испред друге колоне (спаривања стрелицама или дописивање неће се вредновати). Код задатака где се тражи да упишете одговоре на линије, упишите их јасно и тачно, без накнадног прецртавања и дописивања одговора.

На директна питања потребно је одговорити кратко и јасно. Прецртавање или накнадно дописивање одговора се неће вредновати.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршите раније, тихо и без ометања других такмичара, можете изаћи из учионице.

Желимо вам пуно успеха у раду!

Задатке предложили:

проф. др Љиљана Живковић
мср Ивана Ђорђевић

Рецензент:

проф. др Славољуб Јовановић

1. Заокружи слово испред тачног одговора. Кошава у Србији дува са:

- а) севера
- б) истока и југоистока
- в) запада

(1x1=1)

2. Уписивањем знака + у одговарајућу колону разврстај реке према сливовима којима припадају.

	Црноморски слив	Јадрански слив	Егејски слив
Дрина			
Драговишница			
Тиса			
Бели Дрим			
Пчиња			

(5x1=5)

3. Повежи облике рељефа из леве колоне са обласћу у Србији у којој су они заступљени из десне колоне. На празну линију упиши одговарајуће слово.

- а) Одоровско поље _____ Панонска низија
- б) Макроплавине _____ Карпатско балканске планине
- в) Леднички облици рељефа _____ Проклетијске планине
- г) Лесне заравни _____ Јужни обод Панонског басена

(4x1=4)

4. Заокружи слово испред тачног одговора. Србија је једна од држава Европе са најстаријим становништвом. Да би се у Србији повећао удео младог становништва неопходно је:

- а) да свака жена рађа најмање 3 детета током живота
- б) да свака жене рађа најмање 2 детета током живота
- в) да се врати српско становништво из дијаспоре

(1x3=3)

5. Заокружи насеље које не припада датом низу.

катуни, викенд насеља, мешовита насеља, салаши, виноградарска насеља

(1x2=2)

6. Одлике које се односе на реку Бегеј означи са 1, а оне које се односе на Голијску Моравицу са 2.

- а) равничарска река _____
- б) планинска река _____
- в) ситан и заобљен наносни материјал _____
- г) крупан и незаобљен наносни материјал _____

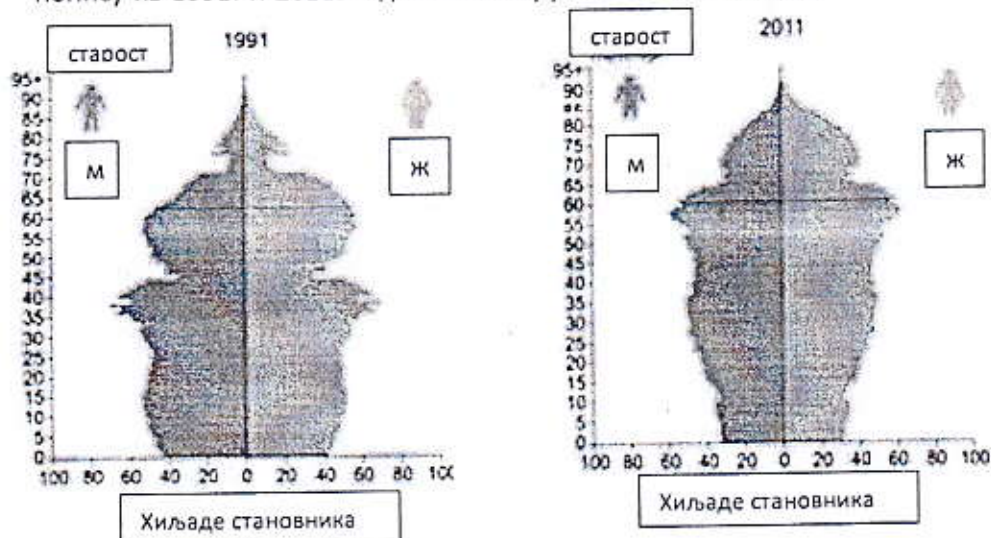
(4x2=8)

7. Написане су тврдње које се односе на географске појмове. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је тврдња нетачна заокружи слово Н.

- а) Црнољева (или Језерска планина) је хидрографски чвор Србије Т Н
- б) Сува планина је планина у западној Србији Т Н
- в) Цер је острвска планина Т Н
- г) Маљен је некадашња вулканска купа Т Н

(4x1=4)

8. Анализирај податке који су дати у старосно-полној пирамиди Републике Србије по попису из 1991. и 2011. године и заокружи тачне одговоре.

- а) У односу на попис из 1991. године, по попису из 2011. у старосној групацији изнад 70 година удео жена у укупном становништву се повећао.
- б) У обе пописне године се повећава удео младог, а смањује удео старог становништва.
- в) Сужавање базе старосно-полне пирамиде по попису из 2011. године у односу на 1991. годину указује на смањење стопе наталитета у Србији.

(2x3=6)

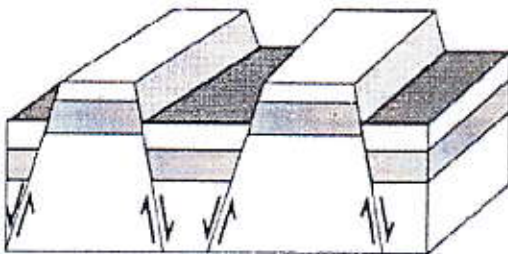

9. На основу познавања природних одлика Србије повежи типове електрана из леве колоне са најпогоднијим простором у Србији за њихову изградњу из десне колоне. На празну линију напиши одговарајуће слово.

а) соларне електране	___ у Банату
б) геотермалне електране	___ на југу Србије, Косово и Метохија
в) ветроелектране	___ у близини бања на простору Копаоника

(3x3=9)

10. Заокружи тачне одговоре. Процесом који је приказан на слици настају:

- а) раседне (громадне) планине
- б) набране (веначне) планине

(1x1=1)

Заокружи планине које су настале процесом који је приказан на слици:

- а) Дукат
- б) Златибор
- в) Копаоник
- г) Сврљишке планине
- д) Бесна кобила

(2x1=2)

11. Географске појмове из леве колоне повежи са одговарајућим појмовима из десне колоне. На празну линију напиши одговарајуће слово.

а) Планина Тара	___ Долина јоргована
б) Ибар	___ Горске очи
в) Ђердап	___ Делиблатска пешчара
г) Увац	___ Лепенски вир
д) Сава	___ Белоглави суп
ђ) Фрушка гора	___ Панчићева оморика
е) Шар планина	___ Шабац
ж) Банат	___ Српска света гора

(8x1=8)

12. Ако је 2011. године наталитет у Србији износио 9,0 ‰, а морталитет 14,2 ‰, израчунај природни прираштај.

Простор за рачунање:

Упиши тачан резултат: _____

(1x2=2)

13. Коју географску дужину имају места западно од Велике Мораве. Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Источну
- б) Западну
- в) Северну

(1x3=3)

14. У наведеним реченицама **тамним** словима су наведени појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Подвуци појам који је тачан.

- а) Јошаничка бања **се налази / не налази** на највећој надморској висини у Србији.
- б) Речни ток Дунава **представља / не представља** европски саобраћајни коридор 7.
- в) Стара планина **је у пограничном / није у пограничном** појасу између Србије и Бугарске.
- г) Моравско-вардарском удолином Србија **је директно повезана / није директно повезана** са Јонским морем.
- д) На простору Шумадије **постоје / не постоје** крашки облици рељефа.

(5x1=5)

15. Колика је релативна висина између највишег врха Шумадије (Цвијићев врх, 1132 м н.в.) и најниже тачке Србије (ушће Тимока у Дунав, 28 м н.в.)?

Простор за рачунање:

Упиши тачан резултат: _____

(1x1=1)

16. На слици је приказан најпознатији споменик природе у Србији. Како се он зове?

Одговор: _____

Заокружи тачну тврдњу. Овај облик рељефа се може видети у:

- а) Јужној Србији
б) Западној Србији (2x1=2)

17. Зашто, посматрано по локалном (месном) времену, у најисточнијој тачки Србије подне наступа раније него у најзападнијој тачки Србије? Заокружи тачан одговор.

- а) у западној Србији Сунце излази раније него у источној Србији
б) јер Србија има северну географску ширину
в) у источној Србији Сунце излази раније него у западној Србији (1x3=3)

18. Повежи одређене хидролошке и климатске елементе из леве колоне са одговарајућим мерним јединицама у којима се изражавају њихове вредности из десне колоне. На линију упиши одговарајуће слово.

а) протицај	___ mm
б) падавине	___ km
в) дужина тока	___ m/s
г) ветар	___ m ³ /s
- (4x1=4)

19. Повежи клисуре са рекама у чијим долинама се оне налазе. На линију упиши одговарајуће слово.

а) Овчарско-кабларска клисура	___ Дунав
б) Грделичка клисура	___ Западна Морава
в) Сићевачка клисура	___ Лепенац
г) Качаничка клисура	___ Јужна Морава
д) Ђердапска клисура	___ Нишава

(5x1=5)

20. Зашто су подзоласта земљишта најраспрострањенија у планинској области? Заокружи тачне одговоре.

- а) у планинским пределима је због велике количине падавина веће спирање хумусног слоја земљишта
- б) у планинским пределима су заступљене седиментне стене које су добра подлога за настанак подзола
- в) у планинским пределима је због већег нагиба терена изражено спирање хранљивих састојака из земљишта
- г) у планинским пределима су заступљене метаморфне и магматске стене које су добра подлога за настанак подзола

(3x2=6)

21. Крећући се од севера према југу поређај планинске врхове према њиховом положају. Број 1 упиши поред врха који се налази најсеверније, број 2 који се налази јужније, број 3 који се налази још јужније и број 4 поред врха који се налази најјужније.

Ђеравица	___
Цвијићев врх	___
Панчићев врх	___
Црвени чот	___

(4x2=8)

22. Повежи насеља из леве колоне са њиховим положајем из десне колоне. На линију упиши одговарајуће слово.

а) Куршумлија	___ Пештерска висораван
б) Чајетина	___ Лесковачка котлина
в) Сјеница	___ Куршумлијска котлина
г) Лесковац	___ Златибор

(4x1=4)

23. У Србији, поред Срба, живе и припадници других народа. Повежи националне мањине из леве колоне са градовима у којима су они већинско становништво из десне колоне. Напиши одговарајуће слово на празну линију.

- а) Словаци
- б) Албанци
- в) Мађари
- г) Бугари

- _____ Бујановац
- _____ Бачки Петровац
- _____ Босилеград
- _____ Кањижа

(4x1=4)

Укупан број бодова: 100

Такмичар је на тесту освојио _____ бодова

Чланови комисије:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____